

Słowo wstępne

Trwający proces synodalny w Kościele katolickim otwiera potrzebę pogłębionego zrozumienia natury synodalności – nie jako chwilowego projektu, lecz jako drogi zakorzenionej w wielowiekowej tradycji. Monografia *Dziedzictwo synodalności* powstała w ramach projektu dofinansowanego ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Programu „Dokonała nauka II” oraz stanowi III tom nowej kolekcji wydawniczej „Teologia (w) dialogu”, redagowanej przez Katedrę Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku. Prezentuje ona szerokie spektrum spojrzeń na rozwój idei synodalności w historii Kościoła – od czasów apostoelskich, poprzez epokę Ojców Kościoła, średniowiecze i okres nowożytny, aż po współczesność. Publikacja ukazuje synodalność jako stały wymiar życia Kościoła, obejmujący normy, praktykę zgromadzeń oraz metody zarządzania wspólnotą wierzących. Autorzy podkreślają ciągłość doświadczenia synodalnego, jego biblijne fundamenty oraz wpływ, jaki historyczne modele mają na funkcjonowanie Kościoła dzisiaj. Książka stanowi wartościową propozycję dla teologów, duszpasterzy oraz osób poszukujących opracowania, które pomoże zrozumieć, dlaczego synodalność stała się jednym z kluczowych terminów i wyzwań Kościoła w XXI wieku. Oddając Czytelnikowi III tom „Teologii (w) dialogu”, wyrażamy przekonanie, że nie zamyka on dyskusji nad synodalnością, lecz ją otwiera. Dziedzictwo synodalności pozostaje bowiem nie tylko przedmiotem badań, ale również kluczem do rozumienia obecności i misji Kościoła w świecie współczesnym – w przestrzeni odpowiedzialności, współdziałania i dialogu, których celem jest rozeznawanie wierności Ewangelii.